

Telegraful

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentele

Un an 600 Lei. — Șase luni 300 Lei. — Trei luni
150 Lei. — Pentru străinătate un an 1000 Lei. —
Pentru America 8 Dolari

Articole și corespondențe

se adresează Redacției Telegrafului Român, Sibiu,
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se
refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor

un șir petiț 10 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiile

se adresează Administrației ziarului Telegraful
Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

CUVÂNTAREA

rostită de I. P. S. Sa Mitropolitul NICOLAE la adu-
narea Asociației clerului „Andrei Șaguna” din 12
Noembrie a. c.

P. C. Părinte Președinte,

P. C. și Cucernici Părinți,

Vremurile pe cari le trăim sunt
deosebit de apăsătoare, dar pe noi
ele nu trebuie să ne copleșească, ci
să ne facă și mai râvnitori pentru
marea slujbă ce ne este încredințată.
In mijlocul împrejurărilor de azi,
trebuie să ne punem mai stăruitor
ca oricând întrebarea: cum putem
da mai multă eficacitate lucrării
noastre închinată mântuirii oamenilor
prin puterea Domnului și Mân-
tuitoarelor noastre Iisus Hristos?

Simțim că mai ales azi slujba
preoșască, cea mai esențială și mai
necesară dintre toate, reclamă toată
agerimea minții și toată căldura
inimii noastre. Ea ne reclamă pe
fiecare în întregime, cu tot ce e mai
bun în ființa noastră.

A vorbit frumos și a caracte-
rizat cu entuziasm misiunea preo-
șască Părintele Consilier pe care l-am
ascultat azi în catedrală. După ce a
terminat mi-am zis: Ce misiune
mare e preoștia! Ea pe toate le co-
vârșește. Dar am adăugat îndată:
Tu, preot al lui Hristos, nu dai
dela tine nimic; dai numai ceea ce
ai primit. Și cât de smerit trebuie să
fi dacă ceea ce dai poporului la toate
ocaziunile nu-i rezultatul elaborării
minții tale, ci înțelepciunea dum-
nezească, lumina cerească cea des-
coperită nouă în Domnul Iisus Hri-
stos. Tu n'ai decât să o pui în sfeș-
nicul ființii tale, ca să lumineze tu-
tor celor ce se apropie de tine.

Ceace dai oamenilor prin sîn-
tele taine întrece tot ce pot primi ei
pe lume. O, dar cât de smerit trebuie
să fie preotul ortodox când rostește
cuvintele: „Botează-se robul lui Dum-
nezeu”. Spre deosebire de preotul
altor confesiuni creștine, care declară
„Eu te botez” (ego te baptizo), preotul
ortodox își dă seama că nu dă dela
sine nimic și persoana sa o retrage
cu discreția smereniei în fața ma-
relui eveniment al mântuirii unui su-
flet, ce se săvârșește prin Duhul
Sfânt. Pentru el e limpede că atunci
Mântuitorul Hristos însuși e la lu-
cru și El își revărsa darurile Sale
cele bogate asupra primitivilor sfin-
telor taine. Preotul simte prezența
Domnului în legătură cu săvârșirea
fiecărei taine și se duce cu gândul
la cuvintele: „Iată eu cu voi sunt
în toate zilele până la sfârșitul ve-
acurilor” (Mat. 28, 20).

In lucrarea de păstorie a cre-
dincioșilor încă trebuie să se sme-
rească, bine știind că Păstorul cel
mare este Hristos însuși. El trimite
pe Duhul Său cel Sfânt, care însu-
flește și implinește toate și întă-
rește cele neputincioase, acum și
pururea.

Prin urmare, Tu preotule, nu

ești decât o unealtă, un vas. Dar un
vas ales. Dela tine nu cere Dumne-
zeu altceva decât să aduci pe alta-
rul slujbei tale preoștii toate pute-
rile modeste pe cari le ai, toată
râvna, toată dragostea ta, luminată
de darul de sus, toată voința ta de
îndeplinire a poruncilor Domnului,
toată credința ta nesdruncată în
prezența și ajutorul lui Iisus Hristos
Domnul nostru.

Dar tocmai în această calitate
de unealtă și vas ales stă vrednicia
ta, autoritatea și puterea slujbei tale.
De aceea să ai încredere în slujba
ta și să o faci deplin, știind că prin
ea sunt active puteri divine pe cari
lumea nu le poate birui, ci ele până
în sfârșit au să iasă biruitoare.

Sunt stărnitoare de dureri eve-
nimentele care se petrec acum pe
pământ. Totuși noi să avem convin-
gerea că azi, ca și ieri și ca întot-
deauna, Dumnezeu stă la cârma
lumii. El n'a uitat de lume, ci o
chivernisește cu înțelepciunea Sa și
veghiază asupra-i cu milostivirea, cu
dreptatea și cu iubirea Sa părintească.
Această încredere să o însuflăm cre-
dincioșilor Bisericii și întregului no-
stru popor.

Să nu uităm că noi prin cre-
dință am biruit toate împotrivirile
sorții și toate uneltrile vrăjmașilor
noștri și tot prin credință vom birui
și de aici înainte. Iar credința în
sufletul poporului nostru numai noi
o putem întregi și sporii.

Să examinăm atenți eveni-
mentele ce se petrec sub ochii no-
ștri și stările sufletești ce le pro-
duc înlăuntrul oamenilor, iar cuvân-
tul de îndrumare smuls de pe bu-
zele Mântuitorului să-l știm tâlmăci
pentru împrejurările și nevoile zile-
lor noastre. Numai atunci nu vom
greși, dacă în centrul propovăduirii
noastre vom așeza pe Hristos Dom-
nul și evanghelia lui și dacă în lu-
mina ce cade de aici vom judeca
întâmplările vremii de azi. Atâtea
glasuri rămân azi neascultate: glasul
păcii, al milostivirii, al bunătății, al
dreptății, al iubirii și chiar al rați-
unii. O, ar putea să amușească
toate glasurile, dar unul singur tre-
buie să răsună pretutindenea cu spo-
rită tărie: glasul Domnului și al
evangheliei Sale. E destul dacă acest
glas neînșelător se va face auzit în
mijlocul învălmășelii de azi.

Imprejurările grele și apăsă-
toare pe cari le străbatem, trebuie
să ne îndemne să ne apropiem în
măsură și mai mare de popor și de
sufletul lui. Să facem cât mai
strânsă legătura cu poporul no-
stru. Biserica noastră instituție de
origine divină și nu alcătuire ome-
nească, a fost totdeauna o Biserică
a poporului. Am spus și cu alte

prilejuri că într-aceasta stă una din
nebiruțiile țării ale ei, cu care s'a
împotrivit vrăjmașiei veacurilor. Iar
preoștia noastră a păstrat în toată
bună vremea cea mai vie legătură
cu națiunea. Să ne identificăm și de
aici înainte, în măsură cât mai de-
plină, cu toate năcăzurile poporului
nostru dar și cu toate nădejile și
aspirațiunile lui.

Intrați deci, dragii mei, în ca-
sele și familiile credincioșilor, le de-
slușiți cu inimă părintească nevoile
și le încurajați bunele năzuinți. Cu
cei cari se găsec în oastea țării să
păstrați legătura și să stați într'aju-
tor celor rămași acasă, ca și ei să
poată comunica cu membrii familiilor
lor cari se află pe front. Să fiți lu-
ători aminte la orice durere, la orice
suspîn, la orice lacrimă. Iubirea și
milostivirea n'au fost nici când mai
mult reclamate ca astăzi. Trebuie să
simți toți cei împovărați de lipsuri și
nevoi, toți cei copleșiți de dureri și
suferințe, că trăiesc în mijlocul marii
familii creștine a neamului nostru,
ai cărei membrii se încurajează, se
mângâie și se ajutorează unii pe alții.
Și mai ales să păstrați pe lângă toată
povara zilei, încrederea poporului
nostru în Dumnezeu, în puterile Nea-
mului și'n dreptatea cauzei noastre.
Să faceți să dispară micile vrajbe,
să se închege Neamul într'o voință
mai tare ca stânca. Și atunci, fiți
siguri că vom duce neamul nostru
la limanul fericii.

Eu nutresc convingerea neclă-
tită că Dumnezeu nu ne-a păstrat
atâtea veacuri pe acest pământ și nu
ne-a mântuit din atâtea vijelii și pri-
mejdii, ca să ne piardă astăzi. Dum-
nezeu nu lucrează nimic fără de scop.
Și dacă ne-a păstrat întregi ca na-
țiune, însemnează că ne-a hărăzit
un loc însemnat în planurile Provi-
denței Sale. Să privim deci cu încre-
dere viitorul nostru.

Șiți cine va birui în acest răz-
boi? Eu mă leg să străbat vâlul ce
acopere taina aceasta și să vă răs-
pund: Cel ce-și va păstra până la
urmă sufletul întreg — acela va
birui. Căci un popor care-și păstrează
sufletul întreg, care nu se reneagă
pe sine, care vede limpede fintele
sale de viitor, care solidarizează pe
toți fiii săi în voința neînduplecată
de a trăi, acela nu poate fi zdrobit
de nici o urgie. Noi am experiat vea-
curi deardândul acest adevăr. Noi
am biruit și am răzbit la limanul
mântuirii naționale prin sufletul no-
stru. Intre toate împrejurările ne-am
păstrat această singură forță nebi-
ruită: sufletul nostru. Numai făcând
așa și de aici înainte, vom fi în stare
să trecem prin negura vremurilor și
să zidim viitor spre care năzuim.

Un popor care-și păstrează su-
fletul întreg, poate să sufere înfrân-
geri trecătoare, poate pierde părți
mai mari sau mai mici din teritoriul
său, poate ajunge vremelnic în robie
chiar, dacă-și păstrează sufletul ne-
alterat și plin de vigoare, până la
urmă recâștigă totul. (Aplauze fren-
etice). Și fin să mărturisesc și dela

acest loc convingerea mea, că noi
vom recâștiga tot ce am pierdut din
trupul țării, pentru că sufletul Nea-
mului s'a păstrat întreg și sănătos.
Noi nu renunțăm la dreptele noa-
stre hotare căci le-am purtat în su-
flet sute de ani, le-am văzut înfăp-
tuite într'o Românie Mare și ima-
ginea ei ne apare în fiecare rugă-
ciune pe care o înălțăm către Părin-
tele ceresc, cerându-I grabnica ei
refacere. (Aplauze). Avem credința
tare că nu va trece prea mult până
ce vom întinde hotarele acolo unde le
este locul: până la limitele graiului
și sângelui românesc. (Aplauze).

Ortodoxia, dragii mei, mai mult
decât ori care din celelalte comuni-
tăți creștine, se întemeiază pe minu-
nea Invierii din morți a Domnului
și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.
Noi credem nezdruncinat în această
minune. Iar cel ce crede în Inviere,
acela trebuie să creadă că după Vi-
nerea Patimilor trebuie să sosească
Dumineca Invierii și pentru Neamul
său. De aceea vă cer și vă îndemn
din tot sufletul meu de Părinte iu-
bitor, să vă faceți purtătorii acestui
duh de înviere în mijlocul poporului
nostru.

Văd cu multă bucurie strădania
ce o pun preoștii noștri, cu aprinsă
râvnă, în lucrarea lor. Nu vă puteți
închipui cu câtă mulțumire sufle-
tească constat că se propovăduiește
din ce în ce mai mult și mai bine,
că preoștia noastră păstrează glo-
rioasa ei tradiție de-a se identifica
în orice împrejurări cu nevoile, dar
și cu nădejile obștei celei drept
credincioase. Zi de zi în rugăciunile
mele cer bunului Părinte ceresc, să
întărească această râvnă sfântă în
sufletele slujitorilor săi, să coboare
asupra lor binecuvântările sale cele
bogate, să-i lumineze cu harurile
Sale cele de sus. Și dacă am o ru-
găminte către preoștii și împreună
slujitorii mei, aceasta este ca și ei să se
gândească, pe cum o și fac, în ru-
găciunile lor la mine, care port într'o
mai mare măsură răspunderea Bi-
sericii și a sorții Neamului. Fac
tot ce-mi stă în putință în această
pravință și rog pe bunul Dumnezeu
să-mi ajute la îndeplinirea misiunii
mele, așa cum mă povățuește iubirea
părintească ce o port turmei celei
dreptcredincioase și întregului nostru
Neam.

Ca unul care mă străduiesc să
înțeleg sensul vremurilor ce le stră-
batem, ca unul ce am misiunea de
îndrumător al poporului nostru pe
căile mântuirii sufletești și naționale,
vă cer să aveți încredere în darul
care s'a sălășluit întru Voi, să aveți
încredere în țaria Neamului și să nu
vă îndoști o clipă măcar de izbânda
cauzei lui drepte.

Cu aceste simțăminte, împăr-
tășind arhierestile mele binecuvântări
tuturor, rog pe bunul Dumnezeu să
reverse darul și binecuvântările sale
asupra lucrărilor acestei adunări.
(Aplauze prelungite).

(După notele pâr. prof. Gr. T. Marcu)

Preotul și natalitatea neamului

«...Creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul...»
[Facere 1, 28.]

Iubite frate,

Petrecându-mi anul acesta concediul de vară în pitoreasca ta parohie dela poalele munților împăduriți, am avut prilej să cercetăm împreună, să analizăm și să verificăm până în amănunte problemele de ordin religios, moral și național din acea regiune. Am încercat cu stăruință să sondăm cât mai temeinic adâncurile sufletești ale neamului, spre a ne da seama dacă zăcămintele de aur sunt tot așa de bogate cum au fost ele în veacurile trecute, dacă patrimoniul spiritual este păstrat pretutindeni fără alterări și diminuări.

Săvârșind această lucrare am constatat — după cum bine ști — că războiul trecut și cel prezent, că luptele politice, pline de patimi, că diferențele curente sociale și de altă natură, că moarnismul, neomaltusianismul și în general concepția și felul de viață din zilele noastre, au micșorat mult comorile spirituale ale neamului și au atacat, alterând uneori, chiar fundamentalele vieții noastre creștinești și românești.

În urma acestor constatări, pentru gravitatea faptului, am stăruit în cercetările noastre, într'un chip cu totul special asupra scăderii natalității în parohia C. Tale și în toate parohiile din jur. Având în vedere proporțiile și consecințele acestui păcat, iată sunt neliniștit, sunt adânc tulburat în sufletul meu, sunt foarte îngrijorat de soarta și de viitorul neamului nostru și de aceea viu și pe calea scrisului să încerc să te urnesc ca să pornești la lucru fără zăbavă și să muncești continuu și sistematic pentru a curma fărădelegea și a înlătura primejdia, care întinecă chipul nostru cel spiritual, strică frumusețea omului duhovnicesc și amenință cumplit însăși existența noastră ca neam.

Iubite frate,

Păcatul cumplit al desfrâului care se practică chiar în viața celor căsătoriți, sub forma raționalizării, sau mai bine zis a reducerii voite a nașterilor, este cunoscut în știință sub numirea de «neomaltusianism».

R. T. Malthus, pastor anglican, mare scriitor economist, născut la 1766, a afirmat în lucrarea sa «Essay on the principles of population» (1798) că mizeria economică a claselor sociale și a popoarelor nu se poate înlătura decât prin limitarea natalității. El susținea că în lume se produce un mare dezechilibru prin faptul că populația sporește în progresiune geometrică (1, 2, 4, 8, 16, 32...), iar bunurile alimentare sporesc numai în progresiune aritmetică (1, 2, 3, 4, 5, 6...). Din acest motiv, după Malthus, singurul remediu de a înlătura mizeria economică din lume este reducerea natalității. Dar spre onoarea lui, Malthus nu cerea reducerea nașterilor în cadrele căsătoriei. El pretindea amănarea căsătoriei până ce omul agonisește averea, care îi este necesară pentru întreținerea familiei, și pretindea în același timp feciorie curată până la căsătorie.

Teoria lui Malthus s'a dovedit greșită, deoarece sporirea populației a avut totdeauna drept urmare la toate popoarele o intensificare a producției economice. Dar dacă această teorie nu s'a putut menține, s'au adoptat, spre nenorocirea omenirii, concluziile lui Malthus și anume: *limitarea natalității*. Falși aderenti ai lui Malthus, așa numiții neomaltusianști, propagă limitarea nașterilor prin mijloace necinstite, păcătoase și nepermise, ca de ex. anticoncepționa-

lismul și criminalele avorturi. Malthus, prin teoria lui, a avut în vedere interesul general al societății, căruia a subordonat interesele particulare ale indivizilor.

Neomaltusianismul însă subordonează interesul general al societății intereselor particulare ale indivizilor. *Temeiul pe care stă neomaltusianismul nu este, nici măcar în teorie, mizeria materială a omenirii, ci depravarea morală, produsă prin slăbirea credinței adevărate.* Lăcomia de avere, avariția, confortul, luxul, «viața ușoară», păstrarea frumuseții corpului, așa numita emancipare a femeii etc. sunt temeiurile pe care se bazează această depravare.

Tu, iubite frate, ca slujitor al altarului, cunoști tot așa de bine ca și mine porunca dată de Dumnezeu primilor oameni. Bindecuvântând Dumnezeu pe Adam și Eva le-a zis: «Creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul».

Dacă crearea omului este un act de iubire, este manifestarea cea mai înaltă a dragostei lui Dumnezeu în opera creațiunii, atunci porunca creșterii și înmulțirii neamului omenesc este o datorie esențială a creaturii. Procrearea este esența din scopurile principale ale tainei căsătoriei.

De aceea, orice călcare a acestei porunci dumnezeiești, orice evitare a îndeplinirii dorinței Creatorului este un păcat grav, este o nesocotire a unuia din scopurile superioare ale sfintei taine a căsătoriei, este o sfidare a lui Dumnezeu. Deci neomaltusianismul este o călcare voită a legii lui Dumnezeu, este un păcat cumplit, care pune în primejdie sigură mântuirea noastră sufletească. Din cauza acestui păcat noi putem pierde cu multă ușurință împărăția cerului.

În fața acestei probleme sensibilitatea morală a lumii Testamentului Vechiu era atât de pronunțată, încât femeile lipsite de copii erau socotite ca unele cărora Dumnezeu le refuză — desigur pentru nevrednicia lor — darul și bindecuvântarea Sa. Asemenea familii erau deadreptul nefericite și disprețuite de societate. De aceea cea mai înaltă dorință a unor asemenea familii era ca Dumnezeu să-și ridice mâna Sa de asupra lor și să le binecuvinteze cu urmași. În Sfânta Scriptură avem nenumărate cazuri de asemenea.

În creștinism, a cărui lege morală e mult superioară legii Testamentului Vechi, ar trebui ca sensibilitatea conștiinței creștinilor să fie în toate privințele în proporție egală cu superioritatea Testamentului Nou față de cel Vechi și creștinii nu să evite sau să limiteze în chip voit nașterile, dar ar trebui să se considere foarte păcătoși și foarte nevrednici în fața lui Dumnezeu atunci când au copii puțini, sau n'au deloc. Cu adâncă durere constatăm însă că realitatea este astăzi alta.

Dar problema natalității are pe lângă latura ei religioasă-morală și o latură de ordin național. În lupta crâncenă pentru cucerirea și stăpânirea fiecărui metru pătrat de pământ și a fiecărui colț de lume, neînvinse rămân numai neamurile acelea, care au o puternică natalitate. Numărul nașterilor condiționează în măsură hotărâtoare întreg viitorul unui neam. Puterea ofensivă, puterea de expansiune și de stăpânire sunt mereu nebiruite numai la popoarele acelea a căror natalitate este în continuă creștere și invers puterea de rezistență este cu totul slăbită la popoarele al căror număr de nașteri este în scădere. Războiul actual a dovedit acest

adevăr mai mult decât orice altă argumentație savantă.

Căci popoare cu trecut glorios, cu tradiții de luptători și cu agonisiri de bogății nenumărate s'au prăbușit în câteva luni de război, din cauză că păcatul neomaltusianist a infectat organismul și a slăbit puterea de luptă și de rezistență a neamurilor respective.

Și cu toată siguranța viitor fericit, drepturi depline și putere nebucată vor avea numai neamurile acelea care se îngrijesc să aibă în moștenitori cea mai mare bogăție a lor, pe când neamurile care se tocnesc pe tema nașterilor de prunci și grămuesc cea mai de preț bogăție națională, sunt sortite să-și piardă puterea de influență, de expansiune, de rezistență și sunt predestinate pieririi. Înțelegem deci motivele pentru care revoluțiile naționale din Europa de astăzi au dat și dau continuu o atenție cu totul deosebită nașterilor, îngrijirii copiilor și creșterii tineretului.

Trebuie să ne dăm și noi seama deci că perpetuarea neamului, asigurarea existenței lui și făurirea unui viitor mai fericit ne obligă să ne interesăm de aproape de problema natalității românești. În situația de astăzi cu o mare scădere a natalității în toate orașele din țară, cu primejdia depopulării unor ținuturi întregi — ca de ex. Banatul și alte părți din Ardeal — cu continuarea înconștientă a indiferenței din partea organelor statului și cu nesesizarea nici din partea preoților a pericolului care ne amenință, din cauza neomaltusianismului, neamul nostru se îndreaptă cu desulă grabă și cu pași siguri spre desnodământul fatal, spre sleirea puterilor sale de luptă, spre secarea izvoarelor de viață. Trebuie să ne dăm seama și să nu ne amăgim cu aceea că nașterile multe din alte regiuni ale țării salvează situația și acolo unde lipsesc nașterile. Nu, pentru că mortalitatea infantilă, atât de pronunțată în țara noastră, mărește zi de zi primejdia despre care am vorbit. Iar nenumăratele jertfe de vieți tinere, sacrificate clipă de clipă pe altarul patriei în războiul actual, face să sporească și mai mult răul care periclitează serios existența neamului nostru.

La toate acestea se adaugă faptul că neamurile care locuiesc împreună cu noi și anume așa zisele minorități, sub influența sănătoasă a unor curente politice și în urma unei lucrări sistematice, săvârșită prin biserică, prin școală, prin cursuri speciale și prin alte mijloace, în urma decenii au fost trezite și făcute să înțeleagă că este pentru fiecare familie o înaltă datorie morală și națională să aibă copii cât mai mulți posibil. Numărul nașterilor în familiile minoritare din satele și orașele noastre este din an în an în continuă creștere, în timp ce numărul nașterilor în familiile românești este în continuă scădere. Oare nu este și acesta un motiv în plus care ne obligă să examinăm lucrurile de aproape și cu toată seriozitatea și să luăm măsuri până nu-i prea târziu?

Iată prin urmare că problema prezintă atât din punct de vedere religios moral cât și din punct de vedere național o importanță cu totul deosebită.

S'ar cuveni, ce-i drept, ca în primul rând autoritățile statului să ia măsuri urgente și radicale pentru îndreptarea răului și prin legiuiri înțelepte și prin o politică chibzuită să influențeze într-o măsură hotărâtoare și să determine în chip sigur creșterea natalității românești.

Atâta timp cât lipsește o asemenea atență preocupare, suntem datori, în primul rând noi preoții, să sesizăm lucrurile și să muncim pentru stăvilirea răului. Această lucrare se poate

face prin îndeplinirea următoarelor îndatoriri:

Fiecare preot să lucreze din toate puterile în parohia sa, pentru a reînvia în sufletele parohienilor săi credința cea adevărată, care impune dela sine fiecărui credincios o înaltă ținută morală. Fără această credință vie și însuflețită este cu neputință combaterea răului. Numai pe temelia credinței adevărate se poate zidi edificiul marelui trăirii morale.

Credincioșii trebuie să fie lămurii, în al doilea rând, până în amănunte, cu privire la destinul nostru natural și supranatural. Creșterea și înmulțirea naturală, ca și creșterea și desăvârșirea morală a omului, sunt porunci dumnezeiești și pozitive și orice nerespectare a acestor legi, trage greu în culpă negativă a neamurilor și a indivizilor.

În concepția creștină copiii sunt un dar al lui Dumnezeu și nașterea de prunci oferă părinților posibilitate de mântuire (II Tim. 2, 14—15). De aceea, fiecare credincios al bisericii noastre trebuie să vadă în nașterea de prunci o împlinire a voiei lui Dumnezeu și un mijloc de mântuire sufletească. Și invers: puținătatea și lipsa totală de copii trebuie socotită ca un păcat, care pune în mare primejdie mântuirea sufletului nostru. Fiecare preot trebuie să insiste din toate puterile sale asupra acetui principiu moral.

În special împiedecarea venirii unui om în lume, prin intervenții postconcepționale, constituie crima gravă a omuciderii și acest păcat pune în primejdie sigură atât fericirea din viața pământească cât și mântuirea sufletului părinților.

Tu să lucrezi din toate puterile tale, iubite frate, contra acestui păcat de moarte și prin instrucțiune creștinească sistematică, prin predici potrivite, prin școală de pregătire a mirilor, prin conferințe rânduie anume pentru adulți și mai ales prin taina sfintei mărturisiri să cauți să desrădăcinezi integral din viața credincioșilor tăi acest păcat.

Vei arăta totodată că motivele economice atât de des invocate de unele familii întru a scuza lipsa de copii, nu au nici un temei real. Copiii nu sunt niciodată o sărăcie, ci o superioară bogăție la casa creștinului adevărat. Nu prin copii puțini și agonisire de avere multă se asigură mântuirea sufletului și nici viitorul fericit al copiilor și al neamului, ci prin numărul mare al copiilor și prin buna creștere, care se dă acestor copii. Copiii bine crescuți, chiar săraci fiind, sunt o bucurie continuă pentru părinții lor și o adevărată fericire pentru neam.

Dealtfel, realitatea ne dovedește la tot pasul că cei bogați și în tot cazul cei ce nu sunt săraci, se plâng mereu că din cauza crizei economice nu pot să aibă copii, pe când locuitorii mai săraci din sate și orașe au mai mulți copii decât bogății și cu toată sărăcia lor, agonisesc și asigură existența și creșterea unui număr mare de copii, lucru pe care cei bogați nu-l pot face. În dosul scuzelor de ordin economic se ascunde prea marea comoditate, iubirea confortului molesitor, lipsa voinei de a face un moft sănătos, lipsa credinței adevărate și lipsa trăirii morale.

Te rog, iubite frate, să declari imediat război cumplit contra acestor păcate și să devii luptător aprig întru curmarea cumplitei fărădelegi. Și făcând acest lucru poți să fi pe deplin încredințat că vei binemerita în primul rând dela Dumnezeu, adevăratul stăpân al vieții noastre și dela neamul, a cărei dragoste vie știu că o porți mereu în sufletul tău curat.

Cu frățescă iubire:

Pr. TEOFIL

Preoțimea și acțiunea „Ajutorului de iarnă“

În avânt de epopee și sub semnul sfânt al Crucii, ostașii noștri au dus flamurile biruinței lor până în depărtatele ținuturi pe care nu le-au călcat nici când nici cei mai vajnici dintre marii noștri Voevozi cu oștile lor.

Eroismul și jertfa lor sublimă, sunt egale doar de eroismul mut al familiilor, rămase să lupte cu greutatea vremurilor, mărite de seceta ultimului an.

Sunt nenumărate mame bătrâne și soții ce-și împlinesc cu sfîntenie datoriile căminului lor, în lipsa fiilor sau a soților plecați să lupte și să înfrângă dușmanul și moartea.

Spre aceste suflete, de-o pilduitoare vrednicie morală, s'a aplecat c'o largă și învăluitoare grijă și iubire părintească, gândul stăruitor și cald al Marelui Conducător, aducându-le sprijin, alinare și binecuvântată ocrotire.

Ziua de 1 Noemvrie a fost hărăzită unei mari și adevărate acțiuni, pentru cei suferinzi și împovărați de nevoi.

S'au adunat multe ajutoare, menite să încălzească inimile celor triști și căminurile celor lipsiți.

Din această acțiune, s'au desprins însă mai presus de toate preocupările în mare și suprem învățământ:

Acela, că ziua iubirii și ajutorării familiilor celor ce luptă și jertfesc tot pentru Țară, trebuie să depășească spațiul mărginit al unei zile trecătoare și să cuprindă de fapt tot timpul cât va dura războiul, cu asprile, greutatea și cerințele lui necruțătoare.

În lumina acestui imperativ moral, spre cine am putea să nădăjduim la mai multă înțelegere și însuflețire, decât spre preoțimea noastră și a lui Hristos?

Căci preoțimea are drumul deschis nu numai spre lăuntru căminurilor, ci spre adâncimile inimilor omenesti, ale tuturor credincioșilor și păstorilor săi!

Singur preotul poate vorbi nu numai în numele unei dreptăți sociale, care rareori convinge până la schimbarea desăvârșită a sufletului omenesc, ci în numele acelei dreptăți divine, înaintea căreia se pleacă deopotrivă, cu înfiorată smerenie, și bogatul, și săracul.

Sub acest raport al nivelării sociale, prin iubire și caritate, misiunea preotului este covârșitoare.

Și din ea rezultă însuși rolul predominant al clerului ca factor hotărâtor în creierea unei conștiințe morale, misiunea relevantă dintru început, prin apelul Marelui Conducător către preoțime.

Investit cu această putere sacră, preotul are înalta autoritate și mai ales datoria de a schimba radical, prin acțiunea-i stăruitoare, caldă și convingătoare, egoismul profiturilor războiului și al sufletelor încastrate într-o neiertată nepăsare, în suflete vii, iubitoare și pline de grijă pentru urmașii celor ce se jertfesc pentru țară și privilegiații ei.

Căci nu poate fi dar și misiune mai mare, decât aceea pe care o are preotul de a deschide inimile împietrite, făcând să țâșnească din ele izvoarele milei și ale iubirii frățești, pentru a apropia și desăvârși, în marele duh de jertfă, toate inimile acestui neam și toate puterile lui de viață și de luptă!

Majoritatea oamenilor sunt buni! Trebuie să se găsească însă acel ce în numele Domnului, și împreună cu El, să le deschidă inimile spre dărnicia cea sfântă și spre iubirea ce

duce la nemurire, după însuși Cuvântul Mântuitorului: «Nu jertfa voastră o cer, ci mila! Indrăzniți, Eu am curcit lumea!»

În lumea satelor, preotul trebuie să redevină, ceea ce era în vremurile patriarhale, pe care mulți dintre noi le-am apucat încă: părintele, sufletul și îndrumătorul înțelept și respectat al obștei.

Astăzi pretinsul val de «civilizație» pe care-l aduc de cele mai multe ori târgoveții improvizați în îndrumători morali, lasă mai multă confuzie și desorientare decât lumină și bunătate în mintea și sufletul dornic de bine al țărănimii.

Și aceasta, pentru că s'a prăbușit aproape cu totul temelia tradiției de adevărată «omenie», care constituia însuși granitul moral al spiritualității creștine, în viața satelor și a neamului nostru.

Preotului îi revine deci sarcina și datoria ca să reinvie odată cu duhul creștin și românesc al adevăratei «omenii», însăși concepția morală, de-o înaltă etică creștină, în sufletul și viața satelor noastre.

S'ar împlini astfel cel mai de seamă dintre dezideratele și postulatele morale ale Marelui Antonescu și ale sfințicului său, ministrul cultelor, exprimate cu atâta putere de credință și de dragoste de neam, în cele mai hotărâtoare clipe istorice.

Războiul actual, războiul din care neamul nostru își va croi soarta pentru veacuri și milenii, oferă preoțimii prilejul unic al unui apostolat faptic, menit să ridice Biserica Neamului în cultul cald și meritat al posterității.

Preoțimea poate, dacă înțelege și vrea, să înceapă această cruciadă a milei și a înfrățirii prin Hristos.

O cer imperios vremurile, o doresc toate sufletele, o așteaptă, dela slujitorii Lui, însuși Mântuitorul!

Vor înțelege preoții să dea Bisericii naționale, această adevărată piatră de temelie, printr-o mare pornire de înfrățire și învoire spirituală?

Căci Europa de mâne, va fi o Europă nouă numai în măsura în care și slujitorii lui Hristos vor înțelege să-i dea adevărata ei față de har și duhovnicie evanghelică!

Prof. AUREL POPA,

secretarul general al ministerului cultelor și artelor

Conferință religioasă. — Asociația Clerului Andrei Șaguna, despărțământul „Oituz“, a ținut ședința în 22 Oct. 1942 în parohia centrală Șercaia.

După invocarea Duhului Sfânt în biserică parohială C. P. Alex. Florea-Vlădeni a ținut meditația: „Eu sânt vița, voi sântefi mlădițele“ (Ioan 15, 5) după care membrii conferinței s'au adunat în cancelaria oficiului protopopesc.

Aici, după cuvântul de deschidere al P. C. Sale Chirion Marcu, președintele despărțământului, s'a dezvoltat programul fixat al conferinței.

Pr. Gheorghe Ivașcu-Hâlmeag a citit tema: „Inițiativa de organizare pentru adâncirea vieții religioase și promovarea vieții culturale în cuprinsul despărțământului“; C. Păr. Valeriu Boeriu-Grid tema: „Insemnătatea sărbării hramului Bisericii în parohie, cu alcătuirea de program pentru praznic“, iar C. Păr. Gheorghe Grovu-Hârseni, lucrarea: „Activitatea preotului în parohie în cadrele așezămintelor bisericesti și pastorația individuală în timpul iernii, cu program adaptat împrejurărilor de astăzi“.

Toate aceste lucrări, cu subiecte importante, au fost tratate cu îngrijire și cu multă pregătire.

Înțelegând chemarea vremii, preoții, cu toată trezvia, depun sânguină apostolică pentru binele neamului și slava lui Hristos. — Secretar.

Glasul Domnului către preoți

„Mergi și fă și tu asemenea“ (Luca 10, 37)

Pilda cu samarineanul milostiv a spus-o Mântuitorul pentru toți creștinii cari vor să dobândească viața veșnică (Luca 10, 25). Dar cum oamenii se iau unul după altul și la bine ca și la rău și cum pilda vieții apostolilor și urmașilor lor este singura adevărată a puterii Evangheliei, e ușor de înțeles că această pildă a iubirii de aproapele ca pe tine însuși (Luca 10, 27) a spus-o Mântuitorul adresându-se mai ales preoților. Ba Mântuitorul atât de mult s'a gândit la preoți când a alcătuit această pildă, încât două din cele patru personaje ale pildei le alege chiar dintre slujitorii altarului: un preot și un levit

Să nu credem cumva că Mântuitorul a ales la întâmplare personajele pildelor Sale. Nu, ci întotdeauna El lucrează după un plan dumnezeesc, fără greș, potrivit scopului ce urmărește. I-a trebuit Mântuitorului două personaje pentru pilda Sa, spre a arăta nepăsarea de piatră a multor inimi omenesti? Putea să ne arate pe un negustor sau pe un plugar trecând pe drumul dela Ierusalim la Ierihon (Luca 70, 30), mai ales că negustorii și plugarii călătoresc mai mult decât preoții, legați de slujba altarului. Dar nu, Domnul Isus a vrut să se arate un preot și un levit trecând nepăsători pe lângă cel zdrobit de loviturile tâlharilor.

Dacă cineva dintre cei de azi ar fi alcătuit acum această pildă și ar fi publicat-o undeva, sau ar fi folosit-o într-o predică, îndată l-am fi acuzat că e anticlerical, spirit dizolvant, care dă apă la moara sectarilor. Din pricina asta chiar se observă în literatura noastră religioasă o trecere sub tăcere a unui anumit înțeles al acestei pilde prin care Mântuitorul grăește tuturor oamenilor, dar în primul rând ucenicilor Săi, adică preoților.

Dar nici sectarii și vrășmașii preoților n'au dreptate când, referindu-se la pilda cu samarineanul milostiv, spun: uite, așa sunt preoții, aruncând oprobriul asupra tuturor preoților. Nu aceasta a fost intenția Mântuitorului. Ci El, ca pedagog dumnezeesc, pe cei aleși pentru slujbe sfinte și înalte îi sperie ca râvna lor să crească mereu, iar pe cei slabi îi ia cu vorbă bună și cu largă îngăduință ca să-i ridice și să-i pornească la lupta cea bună.

Mântuitorul ne pune aici înainte pilda celor doi slujitori ai altarului, ca preoții tuturor veacurilor să vadă primejdia cea grozavă care-i pândeste, să se înfioare mereu gândindu-se că ei sunt „area pământului“ și „lumina pusă în sfeșnic“.

Această pildă este, așa dar, un puternic strigăt de alarmă al Stăpânului către slujitorii altarelor Sale, în primul rând, și apoi către toți creștinii dornici de mântuire. Mântuitorul parcă vrea să ne spună printre rânduri: „Ați văzut pe acel preot și pe acel levit cum au trecut nepăsători pe lângă cel nenorocit și lipsit de orice ajutor? Aveți de grijă să nu ajungeți și voi în acea grozavă împietrire a sufletului. Aveți de grijă și voi preoții Noului Testament al iubirii și al jertfei de sine, aveți de grijă mai ales voi slujitorii altarelor jertfei de pe Golgota și înțelegeți că nepăsarea față de nenorocirea de aproapele este cea mai grosolană batjocură a Evangheliei cu care umblați mereu în mână,“

Gândiți-vă mereu la acel preot și la acel levit, cari au trecut surzi și orbi pe lângă vetele și rănilor sângerând ale celui căzut între tâlhari. Pe acel preot și acel levit i-am pus în acea pildă anume pentru voi, preoții Noului Testament, ca să vă feresc să apucați și voi pe urmele lor. Căci cel mai urât lucru din lume este un preot cu inima împietrită. Eu am venit în lume din dragoste ca să mântuiesc prin jertfa mea lumea ce zăcea în păcat și în moarte. Deci tu preot al altarului de pe

Golgota, vei putea trece nepăsător pe lângă cel nenorocit, fără să-i legi ranele trupului și ale sufletului?

La privește la acel samarinean, care măcar că era de neam străin, a avut atâta milă încât a făcut de rușine pe preotul și pe levitul care era din acelaș neam cu cel căzut între tâlhari. Mergi și fă și tu ca acel samarinean milostiv“.

Da, acesta este glasul Domnului către toți creștinii, dar mai întâi către preoți. „Mergi și fă și tu asemenea“ (Luca 10, 37). O iubite frate întru sfânta preoție a lui Hristos, acest îndemn, ca și întregă pilda Samarineanului milostiv, e mai mult o muștrare decât un îndemn, pentru toate nepăsările noastre prin cari de multe ori am fost întocmai ca preotul din pilda Mântuitorului. O, de câte ori n'am trecut și noi nepăsători pe lângă cei căzuți între tâlharii tuturor necazurilor și nenorocirilor vieții acesteia. De multe ori chiar de am fi vrut tot nu i-am fi putut ajuta decât cu un cuvânt bun și cu o rugăciune către Doctorul și Mântuitorul nostru. Dar noi n'am făcut nici atât.

O, ce nevrednici trebuie să ne vedem în oglinda acestei pilde! O, cât ne muștră g'asul Domnului! Căci coplesii de grijile familiei și de grijile lumii rar mai pătrund până la inima noastră vetele celor căzuți între tâlhari. Și totuși glasul Domnului ne strigă peste veacuri: „Mergeți și faceți și voi preoților, ca samarineanul milostiv, căci numai prin aceasta veți dovedi că sunteți ucenicii mei“.

Preotul Nicolae Vonica

Congresul Asociației clerului „A. Șaguna“, secția Sibiu

Joi, 12 Nov. a. c., s'a ținut la Sibiu congresul Asociației clerului „A. Șaguna“, secția Arhiepiscopiei, cu participarea unui impresionant număr de preoți și cu un bogat program.

Darea de seamă despre chipul cum a decurs desfășurarea programului, o vom publica în Nr. viitor.

Scaune vacante de vlădici. — Prin trecerea la cele veșnice a titularilor, sau prin retragere din cauza vârstei înaintate, Biserica ortodoxă română are astăzi șapte scaune vacante de Vlădici, și anume în: Chișinău, Cetatea-Albă-Ismail, Bălți, Constanța, Buzău, Argeș, și eventual Odesa. — Având în vedere, de o parte dispozițiile cuprinse în legile bisericesti, de altă parte numeroasele probleme ce-și așteaptă deslegarea în timpurile grele prin care trecem, — între care încreștăm la loc de frunte lupta dintre creștinism și comunism, — se cere neapărat ca scaunele episcopale să fie ocupate cât mai curând, alegându-se, în toate aceste locuri, cei mai valoroși reprezentanți ai bisericii noastre ortodoxe.

Nr. 12641— 1942 Ep. [99] 1—1

Concurs

Consiliu Arhiepiscopesc ortodox român din Sibiu publică concurs pentru transportarea a circa treisute stânjini lemne de foc din pădurea Ciuha dela Vurpăr la Sibiu.

Lemnele sunt a se transporta și așeza în stânjini în curțile din Sibiu, ce se vor designa de către Consiliul Arhiepiscopesc.

Cei-ce doresc a lua în întreprindere transportarea acestor lemne vor înainte oferta până la 30 Noemvrie 1942 la Consiliul Arhiepiscopesc ort. în Sibiu unde se pot vedea zilnic condițiunile și se dau informațiuni.

Ofertele vor fi însoțite de garanție de lei 20.000 — douăzeciimi — în numerar cunoscută că oferta fără această garanție nu se primesc.

Ofertanții vor declara în ofertele lor, că cunosc condițiunile și se supun lor. Sibiu, din ședința secțiunii economice, ținută la 13 Noemvrie 1942.

Consiliul Arhiepiscopesc

Statul Transilvan

Pe marginea unei conferințe a dlui profesor I. Lupaș

Festivitățile de început de an ale Inaugurării din Cluj-Sibiu s'au sfârșit cu înăvurirea propriu zisă a cursurilor. Sarcina rostirii lecției tradiționale de deschidere i-a revenit de astădată eminentului nostru academician și istoric dlui profesor I. Lupaș, Prorectorul Universității Daciei Superioare.

În fața unei asistențe alcătuite din tot ce are mai select obște românească din capitala vremelnică a Transilvaniei, care uplea până la refuz spațioasa sală de festivități a Prefecturii județului, dl Prorector a vorbit o oră și un sfert, cu vervă și avânt, despre „*Epocile istorice în evoluțiunea politică a Transilvaniei*”.

Veneratul profesor de istorie națională, adept convins al idealului tradițional al școlii românești — transilvane, care n'a despărțit niciodată știința de educațiune, și-a prefațat într'aripata lecție inaugurală cu rememorarea „*triunghiului sfânt*”: Religie — Istorie — Poezie, pe care marele preot și profesor Herder vedea pe bună dreptate începutul, măduva și sfârșitul oricărei înțelepciuni.

Cât privește Istoria națională, dsa a definit-o ca un „nesecat izvor de energie spirituală, ca un adăpost perpetuu pentru valorile netrecătoare prin al cărui efort poate contribui un popor la progresul obște al omenirii și ca un „altar de rodnică închinare în fața acestor valori”.

Intrând în miezul conferinței anunțate, dl Prorector I. Lupaș a prevenit numerosul auditoriu asupra concepțiilor eronate, care au stat până acum la temelia tuturor Incercărilor de periodizare a Istoriei Transilvaniei. Înglobată politicește în fosta Monarhie habsburgică, istoriografia austriacă, transilvană-săsească, maghiară și chiar cea românească au împărțit trecutul istoric al Transilvaniei după diversele dinastii, cari s'au perindat vremelnic la cârma ei, dinastii cari n'aveau nimic comun cu masele populare. Istoria oricărei întocmiri statale este însă cu totul altceva decât lista stăpânilor ei vremelnici. Este înfățișarea specificului și năzuințelor poporului care a creat-o și o susține. Istoricul onest nu poate rosti judecăți definitive, nedesmințite de realitate, decât dacă ia în considerare viața unui neam în toate manifestările ei. El trebuie să calce pământul, să răscolească fiecare unghie și răbdare, să judece cu înțelegere realitățile. Istoriografia mai veche tocmai de aceea a greșit, s'a superficializat și artificializat, fiindcă a nevisbutut și Transilvaniei din avion, privit trecând să vadă mai mult decât doar acoperișurile caselor. Calapoadele ei învechite trebuie deci date la o parte.

Dl Prorector I. Lupaș a insistat în mod convingător asupra trecutului mai mult decât milenar al Statului transilvan. Mai veche decât Monarhia austro-ungară, mai veche decât plămăuita „coroană a zisului Ștefan cel sfânt”, acest Stat transilvan era o realitate istorică de sine stătătoare. Înglobarea lui totală în istoria austro-maghiară este rezultatul unei ignoranțe voite, nicidecum întâmplătoare.

După ce a ilustrat șubrezenia punctului de vedere reprezentat de istoriografia veche cu privire la istoria Transilvaniei, dl Profesor I. Lupaș demonstrând că trebuie înlocuit criteriul extern-dinastic, luat până acum ca *fundamentum divisionis* pentru periodizarea istoriei transilvane, cu unul intern, anume cu cel evoluțional-structural, oferit de însăși evoluțiunea politică a acestei țări, a purces la o nouă periodizare a ei. Iată fazele de căpetenie ale acestei istorii:

I. *Epoca pre-natală a Statului transilvan*. Ea înglobează perioadele istorice ale Daciei pre-romane, romane și post-romane, întinzându-se până către jumătatea a II-a a veacului al 9-lea. Poate fi considerată ca o preistorie sau protoistorie transilvană.

II. *Epoca ducadelor și a voevodatului* (veacurile 9—16). În ciuda invaziei maghiare, ducatele românești amintite în cronicile medievale, duceau o viață independentă. Ca nicăiri altundeva, Voievodul român era conducătorul tuturor compartimentelor de viață obștească — iar nu numai comandant militar, ca la popoarele slave. Este meritul istoricului I. Bogdan dela Brașov de-a fi atras atențiunea asupra specificului Voievodatului românesc.

III. *Epoca Principatului*, cu două subdiviziuni: 1. Statul transilvan sub suzeranitate turcească (sec. 16—17); 2. sub stăpânire austriacă (sec. 18—19), devenind la 1765, sub Marla Terezia, Mare Principat, Turcii au fost mai respectuoși față de ființa acestui Stat decât Austriacii. De aceea s'a putut desvolta Transilvania sub ocrotirea turcească atât de bine, încât a reușit să aibă în cursul războiului de 30 de ani rol însemnat în coalțiunea antihabsburgică a Statelor europene protestante. Rolul acesta l-a putut îndeplini însă numai cu sprijinul alianțelor sale muntene și moldovene. Mai târziu însă politica vieneză a prefăcut Transilvania într'o provincie de exploatare pentru interese străine-austriace.

IV. *Epoca dualismului austro-ungar* coincide cu desființarea Statului transilvan cu eliminarea acesteia țări de pe harta politică a Europei. Un neașteptat succes al maghiarismului agresiv care a reușit atunci să frângă politica Vienei, aruncând totodată otrava disoluțiunii în organismul Monarhiei cu pajură bichefală. Fără ajutor habsburgic însă nu ar fi fost maghiarismul niciodată în stare să desființeze Statul transilvan.

V. *Anul 1918* marchează începutul celei de-a cincea epoci în istoria Transilvaniei semnificând reșezarea ei în cadrele firești ale spațiului vital românesc. Pe temeiul principiului autodeterminării, locuitorii Transilvaniei puteau revendica atunci reînființarea vechiului lor Stat și o independență absolută. Nimănui nu i-a dat însă prin gând să ceară Stat transilvan, Românii și apoi Șvabii și Sașii, în impresionantă adunări naționale, și-au rostit răspicat vrerea: *unirea necondiționată cu Regatul României*.

Faptul istoric consumat la 1 Decembrie 1918 *Alba-Iulia*, apoi în adunarea Sașilor dela *Mediaș* precum și în a Șvabilor dela *Timișoara* este, virtual, în vigoare și astăzi. Ei a avut un caracter plebiscitar. A fost expresiunea voinței covârșitoarei majorități a populației transilvane și bănățene. De aceea dl Prorector I. Lupaș a ținut să sublinieze că evenimentele din vara anului 1940 nu au putut deschide o nouă epocă în istoria Transilvaniei. Actul dela Viena rămâne un epizod efemer, care n'a fost și nu poate fi consimțit niciodată de poporul român din Transilvania — și nici de Sași. Organul de presă al acestora „*Siebenbürgen Deutsches Tageblatt*”, în nr. 11 și 12 Sept. 1940, n'a ezitat să exprime îngrijorarea și chiar desnădejdea pricinuită Sașilor de noua situație creată la masa verde. Citul în original și în traducerea scrisă ziarului săses sibirian, dl Prorector I. Lupaș a adăugat:

„Sufletul românesc, dacă a împărțit o clipă descurajarea compatrioților sași, nu a lunecat însă, slavă Domnului, *niciodată pe povârnișul desnădejzii*. Dimpotrivă, a rămas și rămâne convins că sângele eroilor-mucenici sacrificați în războiul Crucii pe frontul contra bolșevicilor — sângele care a stropit cu atâta imbelșugare imensitatea spațiului dela Prut până la Stalingrad și care înroșește acum stâncile din Caucaz — va prețui, fără îndoială, în cumpană judecătii celor chemați să-și spună dreptății, incomparabil mai mult decât cerneala spălăcită a unui dictat pripit sau decât potopul imundelor clevetiri ale inamicilor noștri de totdeauna”.

Sunt adevăruri cari trebuie să se audă departe.

Gr. T. M.

Citiți, sprijiniți și răspândiți ziarul
Telegraful Român

INFORMAȚIUNI

Act de mulțămire. Societatea pentru cultură și literatură românească din Bucovina a trimis prin președintele său, dl Dr. I. Nandriș, suma de 10.000 [zece mii] lei ca prim ajutor, pentru repararea clădirii bisericii ort. rom. din comuna de naștere Aron Pumnul. Suma aceasta s'a și întrebuințat la repararea parțială a tindei dela această sf. biserică, deteriorată prin ultimele cutremure. Enoriașii parohiei aduc, pentru nobilul sprijin, respectuoase mulțămiri generoasei societăți culturale din Bucovina. — Pr. Iacob Simeon.

† Valentin Poruț, luptătorul neînfricat ardelen, avocat distins, întâiul prelat român al Clujului în vremea Consiliului Dirigent, și fost în deosebite rânduri senator, în timpul din urmă președinte al unui institut financiar, a încetat din viață la Turda unde se refugiase în 1940. În 30 Octombrie a fost înmormântat provizoriu în cimitirul din acel oraș. S'a distins totdeauna prin tăria sa de caracter, prin credința de cucernic creștin și prin o mare iubire de țară și neam. Jalnica slujbă a prohodului a fost săvârșită de însuși P. Sf. Sa episcopul Valeriu Frențiu, administratorul mitropoliei dela Blaj, de față fiind numeroși reprezentanți ai vieții spirituale și naționale din tot Ardealul.

Vizita medicală a fost legalizată obligatorie în Franța și în Germania. — În Praga există o reuniune cu numele „Ocrotirea tineretului și a familiei”. Această reuniune a organizat un oficiu de consultare pentru tineri înainte de a se căsători.

În plină activitate. Conducătorii poporului din Boemia și Moravia sunt în toate anotimpurile, elemente diatre cele mai active. Acum, în vremea iernii, organizează, între altele, cursuri etnografice la Olmütz în Moravia. Scopul cursurilor este a deșteptă interesul pentru amintirea etnografică, pentru cărțile de rugăciuni scrise cu mâna, pentru tablouri, monezi etc.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu.

Duminecă în 15 Noembrie 1942, servesc: Prof. cons. Emilian Cioran, Mihail Neagole, Nicolae Gavra; diaconii: Anatolie Scurtu și Dr. Nicolae Balca. Predică: Prof. Nicolae Gavra. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4, Pr. Nicolae Vonica.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Macedoromânii, etnografie, istorie limbă, — de Th. Capidan, Fund. Regală București, (1942). Pg. 274 Prețul — Apărut întâi, în 1937) în limba franceză, după aceea (în 1941) în limba germană, volumul dlui Th. Capidan, — care într'o formă bine documentată, a făcut pe Macedoromânii mai exact cunoscuți lumii din străinătate — a stârnit viu interes și s'a bucurat de-o bună primire în cercurile științifice ale apusului, — ceea ce se constată din recenziile apărute în diferitele reviste de specialitate.

Prețioasa lucrare a dlui Th. Capidan, premiat pentru mai multe din operele sale, apare azi în românește, sporită cu unele capitole ce lipsesc în celelalte două ediții. Într'o formă clară de înfățișează cetitorului un „element de cultură — macedoromână — și factor de creație în economia și gospodăria din Balcani”; așezările păstorilor macedoromâni, ocupația și istoria macedoromânilor, limba, starea culturală și stările actuale ale acestor români din sudul Peninsulei Balcanice.

Este o citire dintre cele mai atractive pentru doritorii de a cunoaște mai dinadins ramura meridională a poporului român.

AVIZ

Atragem atențiunea Oficiilor parohiale din cuprinsul Arhiepiscopiei noastre că o parte din obligațiunile Rentei 4¹/₂%, din 1935 a ieșit la sorți la tragerile dela 1 Martie 1942.

Plata acestor obligațiuni, purtând cuponul dela 1 Aprilie 1943 și următoarele, precum și plata cuponului dela 1 Aprilie 1942 se face la sucursalele Băncii Naționale a României.

Fiecare preot este deci obligat să se intereseze la sucursala din județ a Băncii Naționale a României, dacă între obligațiunile ieșite la sorți se găsesc și obligațiunile de ale parohiei, a căror valoare urmează să fie încasată și vărsată în casa parohiei.

Consiliul Arhiepiscopal

Nr. 11, 237—1942.

97 3—3

Concurs din Oficiu

Pentru întregirea parohiei vacante Ariuș, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima apariție a lui în Telegraful Român.

Cererea de concurs se vor înainta la Consiliul arhiepiscopal în Sibiu, care va întregi parohia prin numire.

Sibiu, din ședința secției bisericești, a Consiliului arhiepiscopal, ținută la 19 Oct. 1942,

Consiliul Arhiepiscopal

Nr. 247—1942.

(89) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Bărești cu filia Sântămăria-Orlea, din protopopiatul Hațeg, jud. Hunedoara, se publică concurs de 39 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu aces post:

1. Salarul dela stat, după pregătire.
2. Casă parohială.
3. Sesiune parohială 11 jugăre: 5 jug arător și 6 jug. fânaș.
4. Câte una măsură (a 30 litri) porumb nesfărâmat de fiecare casă.
5. Venitele stolare uzitate în protopopiat.

Cererea de concurs, însoțite de autorizația de candidare dela P. V. Consiliu Arhiepiscopal, și celelalte acte prevăzute în regulament, se vor înainta oficiului protopopesc în termenul indicat.

Candidații se vor prezenta în parohie — cu încuviințarea oficiului protopopesc — într'o zi de Duminecă sau sâmbătoare, ca să fie cunoscuți de credincioși.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu Consiliul parohial.

Hațeg, 7 Octombrie 1942.

Ieronim Ciocan
protopop.

Nr. 330—1942

(94) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. I dela Biserica Sf. Nicolae din Brașov-Scheiu III, protopopiatul Brașovului, în conformitate cu ordinul Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopal Nr. 10, 727—1942, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela Stat.
2. Locuință în natură după disponibilitate, sau bani de cvartir.
3. Sesiune parohială 31 jug.
4. Stola obișnuită.

Cererea de concurs însoțite de documentele necesare și de încuviințare de candidare, esoperată dela I. P. Sf. Sa Mitropolitul, se vor înainta în termenul subsemnatului Oficiu protopopesc.

Concurenții se vor prezenta cu încuviințare prealabilă a Oficiului protopopesc în parohie, pentru a face cunoștință cu credincioșii, a cânta, a predica și eventual a celebra în Biserică.

Brașov, în 9 Octombrie 1942,

Dr. N. Stinghe
adm. pro-³